

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “ก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ” ประจำปี ๒๕๖๓
รุ่นที่ ๓๒

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาจารย์ในระบบอุดมศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดสรรทุนการศึกษาระดับปริญญาเอก เพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์เข้าสู่ระบบอุดมศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา การจัดการอบรมหลักสูตรก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ เป็นการดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ของผู้รับทุนในโครงการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาแล้ว จำนวน ๓๑ รุ่น ด้วยตระหนักว่าบทบาทของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยคณาจารย์เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันพันธกิจดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องและรองรับกับความต้องการของสังคม ดังนั้น บทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังต้องสามารถเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เน้นการสอนเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตลอดจนดูแลคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจึงต้องเป็นทั้งผู้ที่มีความชำนาญทั้งด้านการสอน การวิจัย การบริการชุมชน มีมนุษยสัมพันธ์ และมีการประเมินผลการสอนอย่างเป็นระบบ ที่สำคัญคือมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพอาจารย์ อันเป็นคุณลักษณะของอาจารย์มืออาชีพ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นลักษณะของ dual profession คือต้องมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่ตนเองได้ศึกษาหรือฝึกอบรมมา และต้องมีความรู้สามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามคณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการฝึกฝนในบทบาทของการเป็นผู้สอนโดยตรง รวมทั้งผู้รับทุนการศึกษา ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานชดเชยทุนในตำแหน่งอาจารย์หลังสำเร็จการศึกษา โดยมิได้มีการผ่านการฝึกฝนในวิชาชีพอาจารย์อย่างแท้จริง สถาบันอุดมศึกษาเองก็มิได้เน้นให้คณาจารย์มีความก้าวหน้าในลักษณะของการเป็นอาจารย์มืออาชีพ แต่มุ่งเน้นความก้าวหน้าในวิชาชีพในสาขาต่างๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น อาจารย์ส่วนใหญ่จึงใช้วิธีการสอนตามประสบการณ์ที่ตนเองได้รับระหว่างการเป็นนิสิตนักศึกษาในสาขานั้นๆ จึงขาดความชำนาญในวิชาชีพอาจารย์ ทั้งด้านการเขียนวัตถุประสงค์การศึกษาหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบการสอน กระบวนการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียนรู้ออกแบบการวัดและการประเมินผล ถึงแม้ว่าจะมีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันบางแห่งที่จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ก่อนปฏิบัติการสอนจริง แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ การเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมาจึงมีลักษณะให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนเป็นสำคัญ

โดยที่ปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ด้านการเรียนการสอนและพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ เป็นการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อการพัฒนาอาจารย์ พัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาองค์กร โครงสร้างและระบบการทำงานของอาจารย์ให้เป็นอาจารย์มืออาชีพ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับสมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท) จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “ก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ” เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาตระหนักถึงบทบาท และหน้าที่ของความเป็นอาจารย์มืออาชีพให้สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างอาจารย์ใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีวิสัยทัศน์ แนวคิดใหม่และองค์ความรู้เกี่ยวกับอุดมศึกษา

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ตระหนักถึงบทบาทและภารกิจของการเป็นอาจารย์มืออาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

๒.๓ เพื่อให้อาจารย์สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้

๒.๔ เพื่อให้อาจารย์สามารถจำแนกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทั้งในแง่ของตัวผู้เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และตัวผู้สอน ที่จะทำให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ได้

๒.๕ เพื่อให้อาจารย์สามารถออกแบบทดสอบ การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๖ เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและสร้างความร่วมมือต่อไปในอนาคต

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานปลัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสมาคมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท)

๔. ระยะเวลาและสถานที่

กำหนดจัดอบรม จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๕ วัน ระหว่าง วันที่ ๒๗-๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๓ ณ โรงแรมเอเชีย ราชเทวี กรุงเทพฯ

๕. ผู้เข้ารับการอบรม

จำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย

- คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และในกำกับ (นักเรียนทุนภายใต้โครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และอาจารย์ใหม่ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและในกำกับ ที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้)
- คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

๖. งบประมาณ

ค่าลงทะเบียนในการเข้าอบรม คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การอบรม ๕ วัน จำนวน ๓๐ ชั่วโมง
- ที่พักโรงแรม ระหว่างการอบรม ๔ วัน
- อาหารกลางวัน ๕ มื้อ อาหารเย็น ๔ มื้อ และ อาหารว่าง ๙ มื้อ
- เอกสารประกอบการอบรม

หมายเหตุ กรณีที่ไม่พักโรงแรมค่าลงทะเบียนในการเข้าอบรม คนละ ๑๑,๖๐๐ บาท

๗. หลักสูตรของการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

- การศึกษาเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้
- กรอบสมรรถนะอาจารย์
- การออกแบบหลักสูตรหรือรายวิชา
- การเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- Engaging students to learning
- การออกแบบการสอน
- การเรียนรู้เสริมด้วยเทคโนโลยี
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน
- การประกันคุณภาพการศึกษา
- บทบาทและจิตวิญญาณความเป็นครู
- การเขียนแผนการสอนและการเตรียมการสอนแบบจุลภาค
- การปฏิบัติการสอนจุลภาค

๘. วิธีการจัดการอบรม

- การบรรยาย
- กิจกรรมกลุ่ม
- การอภิปราย
- การฝึกปฏิบัติ

๙. สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

องค์ประกอบที่ ๑ : องค์ความรู้

มิติ ๑.๑ ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ ๒ : สมรรถนะ

มิติ ๒.๑ ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

มิติ ๒.๓ เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ ๓ : ค่านิยม

มิติ ๓.๑ คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มิติ ๓.๒ ดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ อาจารย์ใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา มีวิสัยทัศน์ แนวคิดใหม่และองค์ความรู้เกี่ยวกับอุดมศึกษา

๑๐.๒ อาจารย์ตระหนักถึงบทบาทและภารกิจของการเป็นอาจารย์มืออาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

๑๐.๓ อาจารย์ตระหนักถึงจิตวิญญาณความเป็นครู

๑๐.๔ อาจารย์สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และออกแบบการเรียนการสอนได้

๑๐.๕ อาจารย์สามารถจำแนกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมได้

๑๐.๖ อาจารย์สามารถออกแบบการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๗ อาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและสร้างความร่วมมือต่อไปในอนาคต

๑๑. การประเมินผลโครงการ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม

๑๒. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ

๑๒.๑ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนประมาณ ๕๐ คนตามเป้าหมาย

๑๒.๒ ผลการประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการอยู่ในเกณฑ์ดี

๑๒.๓ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ตามความคาดหวัง

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “ก้าวแรกสู่อาจารย์มืออาชีพ” ประจำปี ๒๕๖๓

รุ่นที่ ๓๒

ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ณ โรงแรมเอเชีย ราชเทวี กรุงเทพฯ

วัน/เวลา	๐๘:๓๐ – ๐๙:๐๐ น.	๐๙:๐๐ – ๑๐:๓๐ น.		๑๐:๔๕ – ๑๒:๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	๑๓:๐๐ – ๑๔:๓๐ น.	๑๔:๔๕ – ๑๖:๓๐ น.	
วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓	ลงทะเบียน	พิธีเปิด แนะนำหลักสูตรและ ทำแบบทดสอบ		กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาจารย์ ระดับอุดมศึกษา ศ.ดร.ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ		บทบาทและจิตวิญญาณ ความเป็นครู ผศ.ดร.ดวงรักษ์ นันทวิสารกุล	กิจกรรมสัมพันธ์และแนะนำสมาคม รศ.จิตเจริญ ไชยาคำ รศ.กัลณกา สาธิตธาดา	
วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓	สรุปและ ทบทวน	การเขียนวัตถุประสงค์การ เรียนรู้ รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล		การออกแบบการสอน รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล		Engaging students to learning รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล		
วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓	สรุปและ ทบทวน	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รศ.ดร.องอาจ นัยพัฒน์				การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและ การให้ข้อมูลป้อนกลับ รศ.ดร.องอาจ นัยพัฒน์	การเรียนรู้เสริมด้วยเทคโนโลยี ดร.วรสรวง ดวงจินดา	
วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓	สรุปและ ทบทวน	การออกแบบหลักสูตร หรือรายวิชา รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล	การเขียนแผนการสอน และการเตรียมการสอนจุลภาค รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล			การเขียนแผนการสอน และการเตรียมการสอนจุลภาค รศ.นพ.อานุกาฬ เลชะกุล		
วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓	สรุปและ ทบทวน	๐๙.๐๐- ๐๙.๓๐ น. ทำ แบบทดสอบ	๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. การปฏิบัติการสอนจุลภาค รศ.กัลณกา สาธิตธาดา รศ.วรรณดา สุจริต และคณะวิทยากร			พิธีมอบประกาศนียบัตร เวลา ๑๔.๐๐ น.		

หมายเหตุ*** กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม รับประทานอาหารว่าง เวลา ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.